

REDACCIÓ:

Josep Pallach
26, Rue Constantinople, PARIS (8^e)

ADMINISTRACIÓ:

Antoni Iborra
13, Rue Bassano, PARIS (16^e)

C. Ch. Postaux 4163-90 - PARIS

Preu de l'exemplar: 15 francs.

Suscripció Fany: 150 francs.

Endavant

FEDERACIÓ
DEMOCRÀCIA
SOCIALISME

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

El Consell de Coordinació del Moviment Socialista de Catalunya a l'Exili

RESOLUCIONS APROVADES PER UNANIMITAT

El Moviment Socialista de Catalunya a l'Exili, reunit a Perpinyà durant els dies 15, 16 i 17 d'Agost, després de debatre amplament la situació política nacional, peninsular i internacional, ha aprovat per unanimitat les següents resolucions.

POLITICA NACIONAL

1. — Catalunya, que malgrat la repressió franquista manifesta permanentment la seva voluntat de reivindicació nacional, es troba avui a l'exterior mancada de l'organisme institucional de representació simbòlica d'aquesta voluntat, entenent del qual podria recollir-se i desenvolupar-se l'enorme força moral i material alliberadora que l'Exili representa encara pels nostres germans de l'Interior.

2. — La responsabilitat dels homes que avui ocupen els càrrecs de màxima representació catalana és evident. Bo i lamentant la seva inactivitat i el seu silenci, el Moviment Socialista de Cata-

lunya afirma de nou la decisió de col·laborar a totes les iniciatives institucionals que tendeixin a valorar l'acció nacional catalana i a realitzar l'aplegament dels catalans sota d'una mateixa bandera.

3. — El Moviment Socialista de Catalunya, conscient també de la responsabilitat que l'ateny com a força jove i renovadora de la política catalana, declara que dedicarà els seus millors esforços, a l'Exili igual que a l'Interior, a aquesta tasca de reivindicació nacional; al desvetllament de les il·lusions i de les energies catalanes; a l'esforç de formació ciutadana, conscient i decidida, que ha de salvar la nostra terra de la opressió i de la misèria i ha de redonar-li la llibertat i el benestar. Per això cal sobretot fer més fort i més indissoluble que mai el vincle que uneix els catalans de l'Interior i els de l'Exili, col·laborant, plegats sense desmai — i amb esperit obert de concòrdia nacional — al combat que cal menar contra el franquisme.

ACCIO SINDICAL

El Moviment Socialista de Catalunya demana a tots els seus militants i simpatitzants que dediquin el màxim d'energies a la feina essencial de reorganització sindical, col·laborant sense reserves amb totes les tendències del sindicalisme democràtic, i defensant amb energia i decisió les reivindicacions econòmiques i socials de la classe treballadora catalana avui més explotada que mai.

POLITICA ESPANYOLA

El franquisme, malgrat certes aparences, no ha superat la crisi permanent d'ordre polític, social, econòmic i espiritual en la qual es debat, que endogala als ciutadans i és responsable de la misèria i de l'abandó actuals.

Aquesta crisi del franquisme pot tenir diverses evolucions relatives, més o menys immediates cap de les quals no seria en principi, obstaculitzada per la nostra acció, però és evident que la crisi espanyola només pot arribar a una solució positiva gràcies a la plena llibertat de les nacionalitats avui oprimides i retorbant tots els ciutadans d'Espanya la plenitud dels drets democràtics. Es per aquesta solució que combatem directament nosaltres.

POLITICA INTERNACIONAL

El M. S. de C., constatant la polarització que s'efectua al món entorn de dos blocs hostils que representen dues concepcions diferents, farà tot el possible per ajudar a la constitució d'una força de síntesi recolzada en les forces socialistes i sindicalistes mundials, capaç de fer que l'evolució de la situació internacional no condueixi a l'explosió d'una guerra generalitzada.

El M. S. de C. no pot acceptar la presència del franquisme, de caràcter totalitari, en el bloc occidental que es diu democràtic, car no solament l'adultera sino que impedeix als pobles peninsulars d'associar-se a l'esforç general per a salvaguardar l'esperit de defensa de la llibertat, el qual és la millor tradició del nostre poble i que ha d'animar sobretot als socialistes.

El nostre combat és doncs dual i serà dual: col·laborarem generosament a la lluita per la defensa de les llibertats democràtiques arreu del món i alhora combatrem aferrissadament — en totes les ocasions — per l'enderrocament del règim franquista i el restabliment al nostre propi país d'aquestes llibertats democràtiques que avui hi són abolides.

EDITORIAL

CATALUNYA PER LA LLIBERTAT

Un any d'acció i de treball. Aquesta mena de balanç anual que és un Consell de Coordinació del Moviment Socialista de Catalunya, ens ha permès de prendre netament consciència del volum del propi esforç, de la situació enmig del qual s'esmerça i de l'enorme feina que encara resta per fer si volem no decebre l'esperança de Catalunya.

No estranyarà a ningú que l'accent de les resolucions de política nacional est fixi en la desgraciada situació dels organismes institucionals de Catalunya. Repetim de nou que per nosaltres la valor de la Generalitat i del Parlament de Catalunya depassa de molt el seu caràcter « legalista » per a situar-se en el terreny històric, de representació nacional. Es per això que, bo i senyalant les responsabilitats que escauen als homes que no saben o no volen o no poden exercir aquesta representació simbòlica, indiquem clarament que nosaltres recolzarem les iniciatives que cerquin fer-ho i que contribueixin a reunir els catalans per la tasca comuna de reivindicar els drets de la nació.

Ahora el Moviment, sense cap afany de predomini, i junt amb totes les forces que avui es proposin aquesta tasca, continuarà esforçant-se en aquesta la-

bor, densa de contingut i poc brillant en apariència, que consisteix en revigoritzar la consciència catalana, ajudant a crear els quadres del que demà serà l'instrument que oferirem al nostre poble per a redimir-se.

El franquisme, en efecte, malgrat les il·lusions d'alguns adictes, no ha superat la crisi profunda, interna i internacional, que el corseca. Cerca desesperadament solucions — o millor sortides — al carreró on es troba. És inútil. Sap que està condemnat i tot el que pot intentar ja (intentar diem: no reeixir) és provar de trobar la manera de morir. No exagerem gens al senyalar aquesta situació, que pot potser perllongar-se però que ja no pot modificar-se fàcilment. Franco esgotà ja fa anys (al cloure's la guerra civil i al començar la salvatge repressió que encara dura, junt amb el desgovern i el llatrocini) totes les possibilitats d'ordre interior. Ara esgota les d'ordre internacional que li donaren les febleses i els errors dels Estats Units. Ja no li queda gairebé res. Amb les mans brutes i tacades de sang el franquisme és un trist anacronisme i és més necessari que mai, en aquesta difícil hora espanyola, senyalar amb

(Segueix a la pàgina 2.)

BALANÇ ANYAL

per M. MIQUEL

La mort de Schumacher

La nova ha sorprès tristament a tots els socialistes, malgrat conèixer les terribles dificultats físiques que arribava a vèncer aquest home dotat d'una pregona energia moral. El seu nom fou conegut internacionalment després de la desfeta nazi. Durant anys i anys, als camps de concentració Schumacher continuà la lluita contra la dictadura. Hitler vençut, l'energia de Schumacher contribuï en gran part a vèncer la maniobra comunista de la « unificació » que nosaltres, els socialistes catalans, coneixem bé. Forjà el partit i continuà el combat contra els nous adversaris, que sovint no eren altra cosa que els mateixos d'ahir: el capitalisme i la dictadura.

La mort ha vingut quan el Partit Social-Democrata es prepara per les noves eleccions. Al fer present als nostres companys alemanys el nostre sentiment per aquesta pèrdua, el C.E. del M.S. de C. no ha deixat de manifestar la nostra confiança en la victòria que aquest gran militant haurà contribuït a obtenir.

S'ha parlat molt sovint de l'actitud dels medis internacionals envers el franquisme. S'ha vessat molta de tinta en pro i en contra del règim que ja fa tretze anys que priva al nostre país de gaudir de la llibertat que poseeixen els pobles civilitzats.

En diferents ocasions i a causa d'esdeveniments més o menys favorables, hem pogut observar com la propaganda franquista exagerava el to, i a continuació es produïa la desinflada corresponent propia de gent que manquen de decència i del sentit de responsabilitat.

Fins avui doncs, tal com ho havíem previst, el resultat és nul en el pla internacional, sens dubte perquè un règim de corrupció no mereix la confiança ni el crèdit que és indispensable per establir aliances.

No devem doncs minimitzar el recolzament de les forces veritablement democràtiques internacionals dels països occidentals, que cerquen ajudar-nos en la nostra lluita contra el franquisme. Tenim la certesa de que continuaran llur esforç i que en el moment precis de l'alliberació del país, encara el feren més eficaç. Però estem també segurs que tot això no és suficient i que la nostra acció és finalment la que decidirà. I en aquesta acció de la oposició, la constància, la perseverància de l'Exili és essencial i resta la preocupació permanent dels franquistes.

Per tots els mitjans possibles Franco ja fa anys que intenta desacreditar l'Exili, quan no li és possible prova de desnaturalitzar la seva acció. La seva intenció ja ha estat frustrada. Malgrat les defeccions i les febleses d'alguns cansats (sovint els que menys devien fatigar-se, perquè tenien uns càrrecs a

honorar i una vida a no menysprear) l'Exili resta viu i amb suficients enèrgies per a continuar la seva obra i complir el seu deure.

El passat mes de juny la C.N.T. celebrava a Tolosa el seu Congrés on amb altesa de mira tractava els problemes del moment i afirmava la seva voluntat de continuar la lluita contra Franco. El mes d'agost el P.S.O.E. a Tolosa, de manera no menys brillant, prosseguia la seva tasca, discutint democràticament i arribant a unes posicions que li permeten de continuar igualment el seu combat.

Catalunya no podia restar absent. Els dies 15, 16 i 17 d'agost el M.S. de C. celebrava a la capital de la Catalunya francesa el nostre consell de Coordinació anual. Es discutiren ampliament els problemes plantejats, afuàrem l'eina de lluita que és el Moviment i disposàrem el Partit a continuar amb més fermesa que mai la lluita per alliberar el nostre poble.

Tretze anys i mig i encara dura! Aquesta és la preocupació de Franco. Aquesta és una de les primeres dificultats que té plantejades. Les altres indidències d'aquests anys són secundàries. Si nosaltres persistim, si nosaltres no aflluïm i continuem tossuts complint el nostre deure; si ajudem com es mereix l'esforç abnegat dels nostres germans de l'Interior, Franco és mort, el feixisme serà vençut.

S'ha dit aquests darrers temps que la situació econòmica del país ha millorat, que és menja el pa — millor dit, les patates — a voluntat. Gràcies a dos anys de bona collita i a l'exportació dels millors productes del país per adquirir divises, la situació no és la mateixa d'extrema misèria de l'any passat. Però la veritat, la trista realitat, pren encara més relleu. Una anècdota la reflexa. L'altre dia, uns carrabiners joves entraven a França per comprar pa. Al retornar els sentirem comentar: « Venimos a comprar pan en Francia y resulta que es mucho más caro que en España. »

Pobres nois! Pobres fills del règim! Sens dubte no saben que a casa nostra per a comprar un kilo de pa cal esmerçar-hi el valor de dues hores de treball i que a França (com als altres llocs on la classe obrera gaudeix de llibertat) amb els diners d'una hora de treball hom pot adquirir-ne tres kilos.

La millora no ha arribat al poble, sotmés a l'opressió d'un enorme aparell de paràsits, i obligat de treballar deu o dotze hores per a viure. La corrupció resta la gran xacra del règim i aquesta no desapareixerà mentre duri la misèria provocada per la permanència del franquisme.

Heus aci el balanç anyal. Ens és favorable perquè hem continuat la feina i perquè els nostres enemics no han resolt — no poden — cap dels problemes que tenen plantejats.

Per altra banda, l'acció dels companys de l'Interior és cada dia més extensa i es fa sentir en tots els sectors de la vida social del nostre poble. El nostre deure resta d'encoratjar-los i d'ajudar-los per tots els mitjans. Endavant i fora!

SUSCRIPCIO

Acusem rebut de les següents quantitats:

LLISTA N° 13

Secció de Burdeus, 200 frs.; Secció de Burdeus, 1.300; Secció de Perpinyà, 2.600; M.S.M., de Perpinyà, 2.000; J. A., id., 500; P. C., id., 1.000; Secció de V., 7.000; F. T., de Nevers, 300 L. P., de Moulins, 300; J. T., de Neuilly, 500; Secció de Burdeus, 2.300; M. G., de Lorient, 1.000; J. G., de Nimes, 1.000; E. F., de Paris, 500; Secció de Paris, 4.700; Secció de Paris, 1.000; J. S., id., 400; R. T., id., 500; J. S., id., 3.000 frs.

LLISTA N° 14

J. A., de Castelnaudary, 2.200; J. C., id., 2.200; Secció de Toulouse, 2.860; Secció de Toulouse, 105; E. B., id., 690; M. M., id., 400; S. S., id., 500; S. G., de Nimes, 1.000; Secció de Perpinyà, 4.300; J. G., id., 600; J. P., de Paris, 1.089; F. T., de Chengy-les-Varenes, 300 frs.

Catalans! Socialistes!

*Ajudeu l'acció
de l'Interior!*

El C. G. del Moviment a l'Exili

El Consell de Coordinació ha elegit, per formar el Consell General del M. a l'Exili, els següents companys: Aleu, Armengol, Brufau, Buirja, Estaran, Gayolà, Iborra, Miquel, Pallach, Serra i Moret.

Iborra, Miquel i Pallach han estat elegits per formar el C. E.

EDITORIAL

(Vé de la primera pàgina.)

fermesa els drets i els deures de Catalunya.

Finalment és també en el pla internacional, darrer refugi i darrera esperança de les maniobres feixistes, que el Moviment Socialista de Catalunya situa un pensament i una possible acció que brolla espontània del nostre doble caràcter de catalans i de socialistes. Com a socialistes la nostra acció s'esmerça en la col·laboració amb les forces del socialisme internacional que són la veritable salvaguarda de la pau, perquè volen la llibertat, i de la llibertat perquè cerquen promoure la justícia social. Com a catalans repetim que l'eliminació del franquisme és una condició essencial per a obtenir la col·laboració del nostre poble a l'obra grandiosa d'edificar una Europa i un món millors. Aquesta nova societat nosaltres sabem que no s'obindrà provocant la catàstrofe, sino al contrari evitant-la. Forjant diàriament, amb la lluita, la suor i el treball, la vida de demà.

Es a aquest esforç pacífic dels treballadors i dels pobles lliures que col·laborem ja avui nosaltres combatent sense defallències al franquisme i preparant-nos per les tasques que ens caldrà afrontar quan el nostre poble haurà reconquerit la llibertat.

EL TEMPS DES CONGRESSOS

L'estiu ha estat fèrtil en discussions i en acords polítics, sobretot entre les organitzacions obreres exiliades. Signe de vigoria, l'esforç que han fet els dos grans sectors proletaris espanyols mereix ésser estudiat amb atenció per la possible repercussió de llurs resolucions.

Cronològicament fou el sector de la C.N.T. anomenat « col·laboracionista » el que primer trencà el foc de les reunions polítiques. Els seus acords, esperat amb interès, marcaren al nostre entendre una important etapa en la evolució d'uns punts de vista que tenen més un caire filosòfic o sociològic que no pas directament polític. Té en efecte, molta d'importància aprofundir com ho feren els militants sindicalistes, els darrers recons del terrible malestar que viu la península des de fa 150 anys — i del qual el calvari actual no és més que una fase, la més cruel potser. Es un signe de coratge — que no tots sabem tenir — senyalar com el mal pitjor la intolerància que batega al pit de cada espanyol... Ens temem però que aquesta interpretació resti bon xic « psicològica », i que no faci la part necessària a les causes — o a les condicions — socials i polítiques d'aquesta psicologia.

Es encertadíssim cridar a tots els espanyols de bona voluntat a col·laborar a l'obra comuna de reconstruir el país i d'establir un clima de tolerància. Però potser ens toca avui a nosaltres (relligats precisament a dues tradicions, una de les quals fou anomenada « reformista » amb un cert to de menyspreu), remarcant que únicament modificant les condicions esmentades farem desaparèixer l'esperit d'intolerància, de violència i de dictadura. Política vol dir pedagogia, digué un dels nostres millors companys — i és ben cert. Però els que fem de mestre de minyons sabem com ho és de difícil ensenyar en condicions econòmiques deplorables. I ningú no ignora la degradada sort de les reformes pedagògiques quan l'Estat ha mancat de mitjans per aplicar-les.

Vol dir tot això, valgui l'aparent disgressió, que una vegada senyalat el terrible mal de la passió exclusivista, de un sentiment asocial que tots portem a dintre, resta encara cercar i reunir les forces i els organismes que — nascuts de les contradiccions socials i polítiques d'una Espanya en plena descomposició — puguin promoure aquest aplegament del ciutadans. I això, potser no pas per falta de ganes, no ho hem trobat prou clar en el Congrés esmentat.

✱

Vingué després el Congrés de l'altre sector de la C.N.T. exiliada, i en ell hi trobem segons el que en coneixem, el contrari: és a dir la voluntat netament precisada de reunir unes organitzacions — les democràtiques existents el 1936 — per a participar plegades a la lluita contra el franquisme que fins avui es mena dispersa. Es realitzarà l'aplegament esmentat, que cerca resolure, en fórmules ben simples, l'únic afany d'unitat que senten els exiliats?

Es probablement al Congrés del P.S.O.E. que cal buscar una resposta. De les discussions i dels acords presos ens sembla poder deduir que, abans del Con-

grès, hi havia tres posicions — o tres estats d'esperit — entre els socialistes espanyols de dintre i de fora: El que recomanava la « tercera alternativa »; és a dir, sinó ens equivoquem, l'acceptació de la restauració monàrquica; el que, preconitzat per Prieto en un famós discurs a Mèxic i en diversos articles, refusava de comprometre el Partit en una posició aventurada i suggeria l'aïllament; i finalment el que recolzaven diversos nuclis de socialistes tendint a crear un organisme d'unitat amb la C.N.T. i altres sectors per a combatre Franco amb la posició tàctica plebiscitària i l'afirmació republicana per bandera.

La posició triomfant al Congrés, el primer signatari de la qual és Indalecio Prieto reprèn en gran part l'actitud preconitzada per un document de l'Executiva de l'Interior en el qual no es parla però de la « tercera alternativa ». La ponència aprovada reprèn la posició plebiscitària, com a « única raonable », bo i afirmant que si es produeixen esdeveniments en els quals el partit no participi, el P.S.O.E. es reunirà de nou per a fixar la seva posició. Pel que fa als pactes, es deixen a iniciativa de l'Interior que els refusa « si no és per una acció de lluita immediata i de resultats inminents »...

✱

Voldriem haver analitzat aquestes posicions amb la suficient discreció per no ferir susceptibilitats. Al nostre entendre es tracta de qüestions prou delicades per a justificar una atenció que té una justa recompensa puix permet de comprendre les coincidències, les divergències i el perfil actual del moment espanyol, segons el veuen — contribuïnt a fer-lo — les dues grans corrents obreres, que deuran ésser columnes de la futura reconstrucció hispànica.

Afirmem però la seguretat que és en bona part gràcies a l'esforç de Catalunya que aquesta gran obra podrà complir-se, i per començar la d'abatir Franco. I que és anar errat suposar qualsevol tipus de solucions que no tinguin present, abans que res, l'enorme puixança social i política del nostre poble. No és l'orgull d'ésser catalans el que ens ho fa dir: és la llei mateixa de la vida social i política peninsular en aquests 150 anys trasbalsats d'història. Ara bé, Catalunya — i ens sembla que també aquesta altra força real que representa Euzkadi — només es mobilitzarà plenament per un esforç que doni satisfacció a les seves reivindicacions essencials: el retorn de les llibertats nacionals que li foren arrabassades al mateix temps que els ciutadans d'Espanya perdien les llurs.

Aquesta ens sembla una possible conclusió d'aquest comentari. Manca la part d'auto-crítica que deuríem fer-nos parlant d'un altre Congrés: el de nostre Moviment. Intentaré resumir-la dient que l'anhel més ferm que s'hi ha expressat és el de recollir i de vigoritzar aquest sentiment de fé en la missió del nostre poble, sent de Catalunya un poble lliure que sigui el millor alçaprem per la comú empresa de redonar la llibertat a tots els pobles de la península.

Josep PALLACH.

per M. GAYOLA

L'estiu que s'acaba no ha pas portat encara, bon troç s'en falta, cap element major de clarificació de la situació internacional ni cap fet que signifiqui que la tivantor és a la vetlla de decreïxer. Tots els països viuen hores difícils a conseqüència d'una postguerra que per moltes de raons pot qualificar-se d'inabarcable tants i tants són els problemes que han nascut, viscut i amplificat al seu entorn. Hom arriba a demanar-se si els responsables de cada poble obeïnt molt sovint a reflexes personals o moguts per certs complexos no són a la llarga preoners de situacions que ells han creat al marge de tota consideració.

Set anys després d'acabada la darra guerra, heus ací la classe treballadora de tot el món, sol·licitada per a redoblar el seu esforç a produir més canons, més bombes, més avions. Heus ací el món repartit en zones estratègiques o futures bases de punt de partida, nacions petites o grans promogudes al rang de trampoli, en zona de retirada, o encara, de reducte defensiu. Una immensa generació d'homes de totes edats, colors i llengües destinats a un altre carnatge. Però si pregunteu a qualsevol ciutadà que hagi de treballar vuit o deu hores per viure bé o malament, segons la latitud de qualsevol país, què en pensa de la guerra tots us diran que ni la volen ni la desitjen. Doncs ?

Dues concepcions polítiques que s'afronten són a l'origen de la situació actual. Dues potències creadores de riquesa i de benestar. Totes dues afirmen que no volen la guerra. Totes dues ens asseguren que volen salvar la humanitat i assegurar la pau i el benestar. És possible. En tot cas els camins emprats no són pas fets per arribar-hi. Tot va com si no hi hagués altre solució que liquidar el plet par les armes. Com si la classe obrera no tingués altre missió que fornir les armes per matar-se mutua-

ment. És possible la convivència, s'ha dit ? Pot ésser que sí. Però tant se val si ningú no la vol. Nosaltres no acceptem l'idea que la guerra és inevitable. Nosaltres no acceptem escollir en quin camp hem d'allistar-nos. Perquè si en tant que socialistes som per principi enemics de tota guerra, com a obrers refusem de sentir-nos identificats ni en l'un ni en l'altre dels dos contrincants possibles. Que guanyés l'un o l'altre la classe obrera no obtindria un règim de llibertat, de democràcia, de socialisme.

Nosaltres afirmem que és possible sortir de la situació actual creant, constituint una força de síntesi recolzada en les forces socialistes i sindicals mundials capaç de fer que la situació internacional no conduïxi a l'explosió d'una guerra generalitzada.

Aquesta és textualment la resolució aprovada per unanimitat pel darrer Consell de Coordinació del Moviment Socialista de Catalunya, en la seva darrera reunió.

I no pot ésser de cap més manera. Cal desvetllar en la classe obrera el sentiment que ella té una carta a jugar que li és pròpia i que no podrà jugar-la mai si no és entorn d'una organització que li sigui pròpia, que encarni els sentiments d'una classe que té assenyalada una altra fita que la de fabricar armes o de batir els murs del que més tard seria llur presó.

Missatge del President del Parlament Català al Poble de Catalunya i als Catalans de l'Exili

Aquest any la diada de l'11 de setembre pren un relleu inusitat amb les festes solemniais i marcadament populars que la Provença dedica al 60^è aniversari del lliurament de la Copa Santa ofrenada pels poetes catalans als felibres provençals, la Copa que va inspirar el famós poema de Mistral i l'himne vigorós que exalta la germanor dels dos pobles. Els nostres compatriotes de la Llar Catalana d'Avinyó han renovat llur fidelitat donant a aquesta celebració el caràcter reivindicatiu que comporta i la palpitació de Catalunya s'ha fet sentir altre cop en terres de llegenda i de llibertat com l'auguri de prometedores albaides.

Escau que el Parlament de Catalunya, símbol de la sobirania del nostre poble, sigui present en aquesta manifestació de la pervivència de les nacions refoses en la profunditat del sòl i en la puresa de l'espai de les terres mediterrànies, estoig de glòries pretèrites. Fou amb el Llenguadoc i la Provença que Catalunya va fer els primers passos vers la consagració de la nacionalitat, que va assolir el mestratge de la ciutadania, de la llibertat, de la justícia i de la cultura. Catalunya, l'expansiva, l'educadora, la tolerant, va conèixer la puixança concrentant la imatge del seny, del respecte als drets aliens, de l'activitat fecunda i afranquidora, com del sentit del dret i el culte a la saviesa que li havien transmès Roma i Grècia.

Aquesta Catalunya, la mateixa que encara avui batega inextingible sota l'ocupació militar espanyola, sotmesa, obliterada, és la que un dia al Rosselló, un altre a Tolosa, un altre a la Provença, fa esclat i lleva la jeta del or i grana amb les banderes esteses al vent, renovant les amors apreses al niu amb els altres pobles bessons quan encara no entrevéia aquelles Corts forjadores del dret i la ciutadania i aquella Generalitat que fou esboç de govern democràtic, el primer del món modern. Per això el Parlament de Catalunya, columna capital de la Generalitat restaurada, que vint anys enrera sortia de les entranyes del poble per a proclamar el ressorgiment de la nostra llei, ha de recordar avui als catalans d'ací i d'arreu que la nació — abatuda, perseguida, asfixiada — és viva com mai, malgrat les desventures, les defallències i defecions, i malgrat la incomprensió i l'oblit de les forces democràtiques mundials.

Es viva, més que en els vestigis dispersos de les seves institucions negligides, en el cor dels catalans, i — podem dir-ho amb gran ufana — en el cor de les noves generacions que el despotisme estranger volia deformar i aturdir amb l'engany i el terror. Es viva en les consciències clares, les que varen salvar-se de la ignomínia i la desfeta després del darrer desastre. Es viva en la llei, en l'exultant destí dels seus fills, en l'esdevenidor de la humanitat lliure del pesombre de les dictadures i les regressions bestials. Es viva i ens dona vida a nosaltres : als nobles i esforçats que dins de Catalunya, sota l'opressió, afronten els perills amb arduesa, i als que des de l'exili, amb el nostre sacrifici i la nostra conducta, volem prestigiar-la i fer comprendre al món que cal comptar amb Catalunya si la llibertat i la democràcia han de triomfar definitivament.

Catalans, tots ! Cada vegada que commemrem la caiguda de Barcelona i la pèrdua de les llibertats nacionals fem implícitament el vot i la promesa de reconquerir-les. El complirem. Si volem, si perseverem, la Pàtria serà lliure. El seny ens diu que l'hora de l'alliberació no és llunyana i que l'esforç i la lluita no són perduts. Apressem l'hora del retorn i de la victòria ! Complim el nostre deure amb fe, coratge i constància ! Avant, per Catalunya !

Avinyó, Provença, 11 setembre 1952.

Manuel SERRA I MORET
President del Parlament de Catalunya.

Ara més que mai :

VISCA CATALUNYA LLIURE !

Trencant una llarga espera silenciosa que la discreció devia comanar-li, el President del Parlament Català s'adreça als catalans per a encoratjar-los a perseverar en el nostre combat i per a assegurar-nos « que l'esforç i la lluita no són perduts », fent ressonar ben forta la veu de la Institució cabdal de les nostres llibertats, que segles i segles d'opressió no han aconseguit anorrear.

Direm tot el reconfort que produeixen les paraules del President del Parlament ? El moment escollit per a dir-les és ja alligador. Aniversari d'una caiguda glòriosa, l'onze de setembre ho és també d'una renaixença. De la que comença desseguida al cor dels catalans precisament perquè el Conseller en Cap i les Institucions de Barcelona, en aquella data tràgica, sabe en plantar cara a l'invasor i afirmar fins al darrer moment llur fe en el destí de Catalunya.

Com aleshores, però ara caminant depressa vers un triomf esplendorós, la veu dels que representaren la Pàtria agredidauria deuria continuar animant-nos a tots plegats enmig de la batalla. Deixant de banda les divergències d'opinió hi ha una feina comuna que a tots els catalans — de dreta, de centre o d'esquerra — se'ns imposa com la primera i la més important : reconquerir la llibertat del nostre poble. Hi ha algun organisme, a l'Exili, amb més prestigi i autoritat per a simbolitzar aquest esforç patriòtic ?

Es evident que no. I és la llum d'aquesta evidència la que anirà imposant-se ara que el silenci s'ha trencat i una veu autoritzada ens demana perseverància i coratge.

✱

Diverses iniciatives exiliades que hem comentat abans ; manifestacions adolorides i plenes de seny d'aquestes comunitats catalanes d'Amèrica que tant han fet i poden fer encara pel triomf de Catalunya ; la veu enfervorida d'aquestes noves generacions que són la penyora de la pròxima victòria ; tot confirma que el procés de reestructuració de la política catalana ha començat ja i que avui madura lentament, sobretot gràcies a l'esforç sense defallències dels homes que a l'Interior menen un combat obcur i difícil, ajudant a la cristallització d'un estat d'opinió unànime que es manifestà abundantment durant les vagues del 1951.

El nostre deure és el de propiciar la incorporació a aquesta nova etapa de la vida política del nostre poble de tot el doll d'experiències i de lluites que les conquestes del 14 d'Abril representaren. Heus ací una altra de les raons que ens fan rebre avui plens d'esperança aquest Missatge als catalans, que pot ésser el preludi de l'acció mancomunada que tots esperem i per la qual no mancarà mai el nostre recolzament i la nostra ajuda.

Le gérant : A. IBORRA.